

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Хмельницький національний університет
Освітня програма	35140 Туризм
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	242 Туризм

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Хмельницький національний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	35140
Назва ОП	Туризм
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Спеціальність	242 Туризм
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Балджи Марина Дмитрівна, Касенкова Катерина Віталіївна, Зеленська Олена Олександрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	20.10.2020 р. – 22.10.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <http://www.khnu.km.ua/root/res/700-408-39.pdf>

Програма візиту експертної групи <http://www.khnu.km.ua/root/res/700-408-40.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма відповідає критеріям оцінювання якості освітньої програми, інтересам і потребам усіх стейкхолдерів. Її опанування забезпечує здобувачу вищої освіти набуття всіх компетентностей та оволодіння всіма результатами навчання, зазначеними в ній. Освітній процес за ОП забезпечено на високому рівні згідно із законодавством щодо вищої освіти. Матеріально-технічне забезпечення відповідає сучасним вимогам. Серед роботодавців представлені випускники кафедри. Викладацький склад має високий рівень кваліфікації.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Урахування сучасних тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці та досвіду реалізації аналогічних ОП (Київського, Харківського, Чернівецького, Одеського національних університетів; Університету Каземира Великого, Люблінської політехніки, Університету технологічно-природничого, Академії професійної освіти «Merkur») при формуванні та реалізації ОП. Використання ІС «Електронний університет» для формування індивідуальної освітньої траєкторії та «Каталогу вибіркового дисциплін». Реальна й тісна співпраця із багатьма роботодавцями, які мають авторитет в туристичній галузі регіону і студентами, які вмотивовані до участі у формуванні якісної ОП. Обговорення відкрите, проекти ОП оприлюднюються завчасно. Функціонування студентської туристичної агенції «Подільські мандрі», що дозволяє ЗВО поглиблювати знання, вдосконалювати навички, забезпечує врахування ОП регіонального контексту. Реалізація ОП побудована на засадах академічної свободи, що виражається у вільному виборі студентами способу отримання інформації, дисциплін із ВЦ, тем курсових і ВКР, участь ЗВО в розробці ОП тощо. Високий рівень задоволеності студентів свободою вибору; змістом, методами навчання, у т.ч. дистанційного; різноплановими можливостями навчання, досліджень, розвитку творчих здібностей; повнотою, актуальністю, доступністю і зрозумілістю інформації, професійністю НПП; психологічною підтримкою, освітнім середовищем. Завчасно формування, гарне змістовне наповнення і постійне оновлення Moodle, що дозволило швидко та ефективно перейти на дистанційне навчання. Наявність силабусів. Контрольні заходи та критерії їх оцінювання є чіткими, зрозумілими, валідними, заздалегідь оприлюдненими. Правила проведення контрольних заходів гарантують забезпечення об'єктивності екзаменаторів, передбачаючи процедуру оскарження результатів. Чітка й зрозуміла політика та внутрішня нормативна база для забезпечення академічної доброчесності. Підписання ЗВО декларацій щодо академічної доброчесності НПП мають відповідну кваліфікацію і здійснюють необхідну роботу із забезпечення навчального процесу. Конкурсний відбір проводиться в умовах відкритості, гласності, законності, рівності прав, незалежності, об'єктивності. Забезпечення регулярного підвищення кваліфікації та стажування НПП, в т.ч. міжнародного (Київський національний університет; Університет Каземира Великого, Люблінська політехніка, Університет технологічно-природничий (Польща). Достатня МТБ для реалізації ОП, сучасне комп'ютерне обладнання, вільний доступ до Wi-Fi. Безоплатний доступ до наявної МТБ, безпечність освітнього середовища. Публікація Звітів про проведення антикорупційних заходів. Ефективна система внутрішнього забезпечення якості ОП. Існування бази випускників та постійний моніторинг працевлаштування випускників ЗВО. Регулярне використання методів соціологічних опитувань ЗВО. Чіткі та зрозумілі правила і процедури щодо регулювання прав та обов'язків усіх сторін освітнього процесу.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ОП базується на професійно-прикладних аспектах підготовки студентів на регіональному рівні, що недостатньо корелює з місією і стратегією ЗВО, а відсутність в стратегії чітко прописаних очікуваних результатів її реалізації не дозволяє простежити взаємозв'язок між програмою, місією та стратегією ЗВО. Рекомендація - оновити стратегію розвитку ЗВО відповідно до сучасних потреб і вимог. Робота зі стейкхолдерами потребує вдосконалення. Рекомендація – сформувати чіткий механізм залучення стейкхолдерів до навчального процесу, зокрема роботодавців – до аудиторної роботи в університеті; студентів – до подальшого оновлення ОП та формалізувати механізм внесення пропозицій від здобувачів вищої освіти; чітко визначити напрями, інструменти та механізм співпраці із стейкхолдерами, у т.ч. з інших регіонів та сформувати робочу групу із регулярного перегляду ОП, розширити наповнення вибіркового дисциплін, виходячи з потреб стейкхолдерів. Обов'язкові компоненти ОП і ПРН дещо не узгоджені з метою освітньої програми. Рекомендація - узгодити мету ОП з її змістовним наповненням та ПРН 02, ПРН 03, ПРН 11. Наприклад, шляхом включення до обов'язкових освітніх компонентів: «Організації рекреаційних послуг» та/або «Рекреалогії», а також «Курортології» та/або «Рекреації та курортології», «Курортної справи». За ОП навчаються студенти лише денної форми. Рекомендація - розширити освітній простір завдяки реалізації нових форм навчання (запроваджувати програми minop або сертифікатні програми, які можна реалізовувати за рахунок вибіркової складової індивідуальних навчальних планів студентів); залучити логічний ланцюжок потреб «стейкхолдер – викладач – студент» з метою вдосконалення освітніх компонентів професійного спрямування. Потребує деякого вдосконалення політика стосовно розвитку soft skills. Рекомендація - запровадити систему опитування здобувачів вищої освіти, викладачів, працевлаштованих щодо їх потреб у розвитку soft skills, запровадити гуртки та/або тренінги для розвитку soft skills у ЗВО та викладачів. Вимагає активізації робота з публікації результатів наукових досліджень ЗВО кафедри: за 2019 р. список публікацій студентів за даною ОП включає лише 2 найменування. Рекомендація - активізувати роботу з підготовки та публікації статей у наукових фахових виданнях, а також тез доповідей наукових конференцій, у т.ч. спільних із НПП. Студенти даної ОП виявили обізнаність із можливостями своєї участі в міжнародних програмах обміну студентами, проте жоден із них не скористався ними. Рекомендація – активніше долучати ЗВО даної ОП до участі в міжнародних програмах академічної мобільності. У ВНЗ наявні лише пакети ПЗ «Парус», що є на даний момент не актуальними пакетами в контексті турбізнесу України. Рекомендація - оновити та актуалізувати спеціалізоване ПЗ для розвитку відповідних

компетентностей у ЗВО. Не всі корпуси та аудиторії обладнані для людей з особливими потребами. Рекомендація - розглянути можливість створення пандусів та ліфтів у корпусах ЗВО.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітньо-професійна програма “Туризм”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Хмельницькому національному університеті, має чітко поставлені цілі і спрямована на формування загальних і фахових компетентностей та фокусується, на спеціальній туристичній освіті у галузі сфери обслуговування у поєднанні з поглибленим вивченням іноземної мови (<http://www.khnu.km.ua/root/res/700-408-21.pdf>). Експертною групою встановлено, що унікальність програми базується на професійно-прикладних аспектах підготовки студентів для конкретного регіону, що недостатньо корелює з місією закладу вищої освіти, яка зазначена в стратегії розвитку на 2016-2020 рр. (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/01/001.pdf>). Відсутність у стратегії чітко прописаних очікуваних результатів її реалізації, не дозволяє простежити взаємозв'язок між програмою, місією та стратегією закладу вищої освіти. Ціллю освітньо-професійної програми “Туризм”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Хмельницькому національному університеті, є підготовка фахівців у сфері туристичної діяльності, які володіють сформованими загальними та фаховими компетентностями для вирішення складних та нетипових завдань, проблем економічної, організаційної, управлінської, виробничої, технологічної діяльності у сфері рекреації, туризму і курортів. Місією Хмельницького національного університету є формування загальнокультурної та професійної компетентностей майбутніх фахівців, здатних генерувати нові ідеї та реалізовувати їх у виробничій та науковій сферах, мобільних та конкурентоздатних на ринку праці в Україні та за її межами. Очікувані результати реалізації стратегії розвитку Хмельницького національного університету чітко не прописані, що ускладнює простеження взаємозв'язку між програмою, місією та стратегією закладу вищої освіти. Стратегічними цілями Хмельницького національного університету виступають: 1. Запровадження міжнародних стандартів якості вищої освіти. 2. Підвищення конкурентоздатності випускників Університету на ринку праці. 3. Задоволення потреб роботодавців та суспільства в якісній вищій освіті та освіті впродовж життя. 4. Виконання фундаментальних та прикладних наукових досліджень на рівні світових досягнень. Таким чином, запровадження та реалізація освітньо-професійної програми “Туризм”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти, дозволяє Хмельницькому національному університету забезпечити досягнення цілей стратегії 2, 3, забезпечити високу конкурентоздатність випускників і задовольнити потребу роботодавців та суспільства у високоякісних професійних кадрах.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Результати зустрічей, проведених під час роботи експертної групи, дозволяють стверджувати, що гарант освітньо-професійної програми “Туризм” (Журба Ігор Євгенович) та адміністрація Хмельницького національного університету розуміють необхідність залучення стейкхолдерів до створення та перегляду освітньої програми, урахування їх позицій і потреб та активно здійснюють конкретні кроки у цьому напрямі, зокрема залучають роботодавців: для обговорення потреб розробки освітньої програми “Туризм” другого (магістерського) рівня вищої освіти у Хмельницькому національному університеті (<http://mvt.khnu.km.ua/2019/06/07/obgovorennya-osvitnoyi-programy-drugogo-magisterskogo-rivnya-vyshhoi-osvity-za-spetsialnistyu-242-turyzm/>). Стейкхолдери надали позитивні відгуки щодо розробленої програми (<http://mvt.khnu.km.ua/vidguky/>); для тісної співпраці (Договори про співробітництво з питань стажування студентів з ТМ «AURINIA» та ТОВ «Каліпсо ТУР ЮА»; Угоди про проведення практики студентів з ТА «Тревел-Сіті», ТА «Ніка – тур вояж», ТОВ «ГОГО'С ТРЕВЕЛ ГРУПП», Управлінням культури і туризму Хмельницької міської ради <http://mvt.khnu.km.ua/zv-yazky-iz-robotodavtsyamy/>; <http://mvt.khnu.km.ua/2019/04/13/pidpysannya-ugody-pro-spivpratsyu-ta-prohodzhennya-praktyk-mizh-hnu-ta-stejkholderamy/>). Залучаються також здобувачі вищої освіти – в результаті співбесіди із магістрами було з'ясовано їх активну участь у розробці освітньої програми, а саме: 1) проведено усне опитування потенційних вступників до магістратури – здобувачів вищої освіти бакалаврського рівня спеціальності “Туризм” щодо предметного наповнення освітньо-професійної програми; 2) студенти брали участь у засіданні кафедри міжнародних відносин та туризму, де розглядалось питання про обговорення та затвердження ОП “Туризм” другого (магістерського) рівня вищої освіти (витяги з Протоколів №5 від 23.01.2019 р. та № 10 від 11.06.2019 р.; 3) проведено анкетування студентів факультету

міжнародних відносин щодо оцінювання навчальних дисциплін (http://vzia.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/13/2020/05/rezultaty_ankety_2019_osin_dopovнено-1.pdf); Однак слід звернути увагу, що ця робота потребує вдосконалення, а саме – необхідно сформувати чіткий механізм залучення стейкхолдерів до навчального процесу; визначити стратегічні напрями та інструменти співпраці для досягнення програмних результатів навчання. У співбесіді з роботодавцями експертною групою виявлено, що потреби стейкхолдерів щодо наповнення навчального плану дисциплінами професійного спрямування не враховані в повній мірі і потребують корегування.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Як свідчать результати зустрічей із гарантом та адміністрацією Хмельницького національного університету, при розробці ОП ними були враховані тенденції та перспективи розвитку спеціальності, потреби ринку праці; при формулюванні цілей і програмних результатів навчання - галузевий та регіональний контексти. Цілі освітньо-професійної програми “Туризм”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Хмельницькому національному університеті та програмні результати навчання визначені з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контекстів, а також досвіду аналогічних вітчизняних (Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна, Одеського національного університету ім. І. Мечникова та іноземних освітніх програм (Університету Каземира Великого (Польща), Технологічно-природничого університету (Польща)). В результаті вивчення досвіду аналогічних ОП в процесі стажування викладачів, до циклу професійної підготовки ОП включені освітні компоненти «Глобальна економіка», «Екскурсологія та туризмологія» і «Управління розвитком персоналу в туризмі», а також вдосконалено діяльність студентської туристичної агенції «Подільські мандри».

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 242 “Туризм” для другого (магістерського) рівня вищої освіти відсутній. Програмні результати навчання за освітньо-професійною програмою “Туризм” (<http://www.khnu.km.ua/root/res/700-408-21.pdf>), визначені Хмельницьким національним університетом, відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій (восьмий рівень) (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12>) - здатність особи розв’язувати складні задачі і проблеми у сфері туризму та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, а саме, дозволяють: - одержати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки в сфері туризму і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичного осмислення проблем у туризмі та на межі сфери знань; - здобути спеціалізовані уміння і навички розв’язання проблем, необхідних для проведення досліджень та провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у туристичній діяльності; сформувати здатність інтегрувати знання та розв’язувати складні задачі і вирішувати проблеми в сфері туризму за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності; - удосконалити комунікації завдяки зрозумілому і недвозначному донесенню власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців; - посилити відповідальність і автономію з управління робочим і навчальним процесом, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів; відповідальність за внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності колективів; здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які визначаються з урахуванням позицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів), тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контекстів, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. 2. Програмні результати навчання за освітньо-професійною програмою “Туризм”, визначені Хмельницьким національним університетом, відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій (сьомий рівень).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. Унікальність освітньо-професійної програми “Туризм” базується на професійно-прикладних аспектах підготовки студентів на регіональному рівні, що недостатньо корелює з місією і стратегією ЗВО, а відсутність в стратегії чітко прописаних очікуваних результатів її реалізації не дозволяє простежити взаємозв'язок між програмою, місією та стратегією закладу вищої освіти. Рекомендація 1: оновити стратегію розвитку закладу вищої освіти відповідно до сучасних потреб і вимог. 2. Робота зі стейкхолдерами потребує вдосконалення, а саме: необхідно сформувати чіткий механізм їх залучення до навчального процесу; визначити стратегічні напрями та інструменти співпраці для досягнення програмних результатів навчання. Рекомендація 2: чітко визначити напрями, інструменти та механізм співпраці із стейкхолдерами, у т.ч.з інших регіонів та сформувати робочу групу із перегляду освітньо-професійної програми, яка б включала роботодавців та інших зацікавлених осіб і збиралася б, як мінімум, раз на рік для обговорення змін, які мають місце та визначають трансформацію контексту розвитку програми, необхідність і напрями адаптації до них цілей та програмних результатів і документувала б свою діяльність; розширити наповнення вибіркових дисциплін, виходячи з потреб стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Виділені вище сильні сторони, а також указані недоліки (що не є суттєвими, адже не впливають на змістовне наповнення Критерію 1 – проектування та цілі освітньої програми) при аналізі діяльності ЗВО за критерієм 1 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП за спеціальністю 242 Туризм (магістерський рівень) рівню В за критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до статті 5 Закону України “Про вищу освіту”, обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90-120 кредитів ЄКТС (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1556-18>), що повністю відповідає обсягу освітньо-професійної програми “Туризм”, яка реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Хмельницькому національному університеті (<http://www.khnu.km.ua/root/res/700-408-21.pdf>). Затверджений Стандарт вищої освіти за спеціальністю 242 “Туризм” для другого (магістерського) рівня вищої освіти відсутній (<https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzheni-standarti-vishoyi-osviti>).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Освітньо-професійна програма “Туризм” є структурованою у контексті загального часу навчання (за семестрами / роками навчання) – навчальний план підготовки магістрів із спеціальності 242 “Туризм” у Хмельницькому національному університеті, а також змістовно – є система поділу освітніх компонентів на змістовні блоки (<http://www.khnu.km.ua/root/res/700-408-21.pdf>). Обов'язкові освітні компоненти, включені до освітньо-професійної програми “Туризм” (методологія та організація наукових досліджень в туризмі, іноземна мова (за професійним спрямуванням), глобальна економіка, екскурсіологія та туризмологія, менеджмент і маркетинг туризму, туристична політика та регіональний розвиток, інноваційний та проектний менеджмент в туризмі, інформаційний менеджмент в туристичній діяльності, управління розвитком персоналу в туризмі), на думку експертної групи, потребують доповнення для вирішення поставленої цілі освітньо-професійної програми “Туризм”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Хмельницькому національному університеті, в якій зазначено, що фахівці у сфері туристичної діяльності, повинні володіти сформованими загальними та фаховими компетентностями для вирішення складних та нетипових завдань, проблем економічної, організаційної, управлінської, виробничої, технологічної діяльності у сфері рекреації, туризму і курортів. Тому доречним є включення до обов'язкових освітніх компонентів: «Організації рекреаційних послуг» та/або «Рекреалогії», а також «Курортології» та/або «Рекреації та курортології», «Курортної справи». Аналіз заявлених цілей та програмних результатів навчання свідчить про потребу перегляду наповнення при реалізації ПРН 02, ПРН 03, ПРН 11. Таким чином, обов'язкові освітні компоненти, включені до освітньо-професійної програми “Туризм”, що реалізується на

другому (магістерському) рівні вищої освіти у Хмельницькому національному університеті, не в повному обсязі забезпечують досягнення поставленої мети і потребують удосконалення.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст освітньо-професійної програми “Туризм”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Хмельницькому національному університеті, в цілому відповідає предметній області спеціальності 242 “Туризм”. Однак, як було зазначено вище, поставлена в програмі мета, обумовлює необхідність поглиблення обов’язкових освітніх компонентів (див п. 2 Критерію 2).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОП певною мірою передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі майже 27%, що відповідає статті 62, п. 15 ЗУ “Про вищу освіту”. Аналіз навчального плану підготовки магістрів ОП, індивідуальних навчальних планів ЗВО, документів, що регулюють порядок вибору дисциплін (Положення про організацію освітнього процесу <http://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0001.pdf>, Положення про порядок реалізації права здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін у ХНУ <https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/162.pdf>, Положення про індивідуальний навчальний план студента <https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/154.pdf>, Положення про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці <https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/006.pdf>); інформації, отриманої безпосередньо під час інтерв’ювання здобувачів освіти, дозволив експертній групі констатувати: 1) здобувачі мають право формувати індивідуальну освітню траєкторію, завдяки обміркованому вибору дисциплін і користуються цим правом. У 2020-2021 н.р. група магістрів з 4-х осіб колегіально обрала однакові дисципліни; 2) здобувачів вищої освіти інформує гарант про зміст дисциплін; змістовна частина всіх вибіркових дисциплін розміщена у відкритому доступі – в «Каталозі вибіркових дисциплін» (<https://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?l=0&t=52>). Інформаційна система «Електронний університет» (<http://isu.khnu.km.ua/isu/>) використовується для зручності вибору та подальшого навчання; 3) кількість запропонованих на вибір дисциплін є достатньою (24 кредити і 10 кредитів – практика). За Законом України «Про вищу освіту», здобувач має право обирати дисципліни обсягом не менше 25% кредитів ЄКТС від загального обсягу ОП (пункт 15 частини першої статті 62), в т. ч. до числа вибіркових освітніх компонентів можуть включатися також і практики; 4) існує можливість вибору дисциплін з інших ОП (зокрема і тих, спеціальності яких напряму не пов’язані із спеціальністю здобувача освіти), але такого вибору ще не було, адже програма нова. 5) запровадження міждисциплінарності в освітньому процесі забезпечують кафедра іноземних мов та кафедра економічної теорії 6) в умовах карантину можливо розширення освітнього простору, завдяки реалізації нових форм навчання; залученню логічного ланцюжка «стейкголдер – викладач – студент» для вдосконалення освітніх компонентів професійного спрямування.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Освітньо-професійна програма “Туризм”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Хмельницькому національному університеті, передбачає практичну підготовку здобувачів вищої освіти у 3 семестрі (6 тижнів) - науково-дослідна практика, бюджет часу якої становить 10 кредитів. Практична підготовка здобувачів освіти здійснюється за Положенням про практичну підготовку здобувачів вищої освіти Хмельницького національного університету (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/158.pdf>), Положенням про організацію освітнього процесу у Хмельницькому національному університеті: (<http://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0001.pdf>), а також відповідно до програми практики та методичних вказівок виробничої (переддипломної) практики. Практичні аспекти туризму здобувачі вищої освіти пізнають через їх залучення до проведення екскурсій у рамках діючої студентської туристичної агенції університету «Подільські мандрі» (<http://tour.khnu.km.ua/>). Ознайомлення із змістом виробничої (переддипломної) практики, її завданнями (<http://mvt.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/43/2020/10/4.pdf>), запланованим переліком компетентностей, який буде сформований за рахунок зазначеної освітньої компоненти (таблиця V <http://www.khnu.km.ua/root/res/700-408-21.pdf>), дозволило експертній групі констатувати, що виробнича практика, передбачена освітньо-професійною програмою “Туризм”, яка реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Хмельницькому національному університеті, дозволяє здобути компетентності (ЗК-01 – ЗК-06, ЗК-08, ЗК-10, ФК-01 – ФК-14), необхідні для подальшої професійної діяльності. Практика організовується і здійснюється на базі туристичних підприємств, установ і відомств, які займаються розвитком туризму. Активно залучаються роботодавці для тісної співпраці (Договори про співробітництво з питань стажування студентів з ТМ «AURINIA» та ТОВ «Каліпсо ТУР ЮА»; Угоди про проведення практики студентів з ТА «Тревел-Сіті», ТА «Ніка – тур вояж», ТОВ «ГОГОС ТРЕВЕЛ ГРУПП», Управлінням культури і туризму Хмельницької міської ради [Сторінка 7](http://mvt.khnu.km.ua/zv-</p></div><div data-bbox=)

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Освітньо-професійна програма “Туризм”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Хмельницькому національному університеті, дозволяє здобувачам вищої освіти набутти ті soft skills, що зумовлені цілями ОП, зокрема подальшою професійною діяльністю випускника програми. Так, освітні компоненти, методи та технології навчання, що використовуються на освітньо-професійній програмі “Туризм”, дозволяють здобувачам вищої освіти набутти навички комунікації, лідерства, здатності брати на себе відповідальність, вміння вирішувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості дедлайнів, здатності логічно і системно мислити тощо. Це частково відбувається при викладанні дисциплін програми, в основному, вибіркових: «Сучасні психотехнології» і «Туристична конфліктологія». Залучення здобувачів вищої освіти до проведення екскурсій у рамках діючої студентської туристичної агенції університету «Подільські мандри» (<http://tour.khnu.km.ua/>) є вагомим моментом для набуття soft skills. У той же час, експертна група може констатувати, що Хмельницький національний університет не має чіткої політики стосовно розвитку soft skills у своїх здобувачів вищої освіти та, певною мірою, викладачів і не досліджує запити здобувачів вищої освіти, викладачів, працедавців щодо розвитку soft skills.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Інформація, отримана експертною групою під час експертизи від гаранта освітньої програми, науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, дозволяє експертній групі констатувати, що обсяг самостійної роботи у Хмельницькому національному університеті визначається, виходячи із норми, що на самостійну роботу в межах загального бюджету часу, передбаченого на вивчення дисципліни, має відводитися не менше 50%. Ознайомлення з силабусами обов'язкових дисциплін (<http://mvt.khnu.km.ua/sylabusy/>) та інтерв'ювання здобувачів вищої освіти свідчать про достатній обсяг самостійної роботи для опанування цих дисциплін. Надмірного завантаження здобувачів вищої освіти не відмічено.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна форма освіти в межах освітньо-професійної програми “Туризм”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Хмельницькому національному університеті, не передбачена.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Використання інформаційної системи «Електронний університет» для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Використання «Каталогу вибіркового дисциплін» для ознайомлення зі змістом вибіркового дисциплін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Обов'язкові компоненти освітньо-професійної програми “Туризм”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти в Хмельницькому національному університеті, і відповідно, програмні результати навчання не узгоджені з метою освітньої програми і потребують вдосконалення. Рекомендація: узгодити мету освітньо-професійної програми з її змістовним наповненням та програмними результатами навчання ПРН 02, ПРН 03, ПРН

11, шляхом включення до обов'язкових освітніх компонентів: «Організації рекреаційних послуг» та/або «Рекреалогії», а також «Курортології» та/або «Рекреації та курортології», «Курортної справи». 2. В освітньо-професійній програмі «Туризм», що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Хмельницькому національному університеті, подана одна форма навчання (денна). Рекомендація 2: розширити освітній простір завдяки реалізації нових форм навчання (запроваджувати програми міног або сертифікатні програми, які можна реалізовувати за рахунок вибіркової складової індивідуальних навчальних планів здобувачів вищої освіти); залучати логічний ланцюжок потреб «стейкхолдер – викладач – студент» з метою вдосконалення освітніх компонентів професійного спрямування. 3. У Хмельницькому національному університеті потребує вдосконалення політика стосовно розвитку soft skills у здобувачів вищої освіти та, певною мірою, викладачів; не проводиться дослідження запитів здобувачів вищої освіти, викладачів, працедавців щодо розвитку soft skills. Рекомендація 3: запровадити систему опитування здобувачів вищої освіти, викладачів, працедавців щодо їх потреб у розвитку soft skills, в цілому, і конкретних їх видів, зокрема; при реалізації відповідних програм і проєктів обов'язково проводити опитування щодо задоволення потреб та очікувань із розвитку певних soft skills здобувачів вищої освіти, викладачів, працедавців; запровадити гуртки та/або тренінги для розвитку soft skills у здобувачів вищої освіти та викладачів.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Виділені вище сильні сторони, а також указані недоліки (що не є суттєвими, адже їх вирішення може базуватись на принципах автономії ЗВО з метою встановлення цілісності релевантних фактів та їх контексту; структура та зміст ОП можуть бути вдосконалені найближчим часом) при аналізі діяльності ЗВО за критерієм 2 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП за спеціальністю 242 Туризм (магістерський рівень) рівню В за критерієм 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за освітньо-професійною програмою «Туризм», що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Хмельницькому національному університеті, є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти (<http://prk.khnu.km.ua/>, <http://prk.khnu.km.ua/2018/06/18/masters/>, http://prk.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/17/2020/09/FMV_TUR_mag_prog.pdf, http://prk.khnu.km.ua/2018/06/18/important_information/, <http://prk.khnu.km.ua/2018/06/18/regulations/>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Форми та зміст вступних випробувань, передбачених для вступу на освітньо-професійну програму «Туризм», що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Хмельницькому національному університеті, відповідають рівню початкових (вхідних) компетентностей, потрібних для того, щоб розпочати навчання, про що свідчить відповідна програма вступного іспиту. Абітурієнти, які вступають на основі ступеня вищої освіти, здобутого за іншою спеціальністю (напрямом підготовки), складають додаткове фахове вступне випробування, що проводиться у формі співбесіди. Вступник допускається до участі у конкурсному відборі, якщо за результатами вступного випробування він отримав рекомендацію до зарахування (http://prk.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/17/2020/09/FMV_TUR_mag_prog.pdf).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У Хмельницькому національному університеті діють чіткі і зрозумілі правила визнання результатів навчання, які відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій із вищої освіти в європейському регіоні (Лісабонській конвенції), доступні для всіх учасників освітнього процесу, в т. ч. отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час

академічної мобільності. Так, у Хмельницькому національному університеті прийнято та реалізується Положення «Про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Хмельницького національного університету» (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/156.pdf>), Положення «Про порядок перезарахування результатів навчання та визначення результатів академічної різниці у Хмельницькому національному економічному університеті» (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/006.pdf>), Положення «Про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти та надання їм академічної відпустки у Хмельницькому національному економічному університеті» (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/002.pdf>). Під час обговорень з фокус-групами виявлено про інформованість студентів та викладачів щодо правил визнання результатів навчання, які подано на сайті ХНУ, і систематично оновлюються. Інформування щодо можливостей академічної мобільності проводилось гарантом та іншими викладачами кафедри, але студенти, що навчаються за ОП, в зв'язку з карантинними заходами, ще не використовували ці права. Наявність договорів про міжнародну співпрацю свідчить про перспективи активізації академічної мобільності.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У Хмельницькому національному університеті правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюються Положенням про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці у ХНУ <https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/006.pdf>. Університет може прийняти рішення про визнання і зарахування результатів навчання в обсязі до 10 відсотків від загального обсягу ОП. Визнання результатів навчання, набутих у неформальній освіті за певною дисципліною, має здійснюватися у семестрі, що передє семестру, в якому згідно з навчальним планом, вивчається дисципліна. Під час спілкування з фокус-групами та аналізу отриманої інформації виявлено, що за освітньо-професійною програмою “Туризм”, яка реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Хмельницькому національному університеті визнання результатів навчання, набутих у неформальній освіті за певною дисципліною ще не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. Доступ до освітньої програми та правила визнання результатів навчання є чіткими та зрозумілими, доступними, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному веб-сайті Хмельницького національного університету; правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми; правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, доступні для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. 2. У Хмельницькому національному університеті є чіткі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

-

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Виділені вище сильні сторони при аналізі діяльності ЗВО за критерієм 3 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП за спеціальністю 242 Туризм (магістерський рівень) рівню А за критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання орієнтовані на досягнення визначених у ОП цілей і програмних результатів навчання. Про це свідчать результати зустрічей із НПП, студентами, роботодавцями, а також аналіз матеріалів, оприлюднених на сайті ЗВО (<http://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0001.pdf>; <https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0008.pdf>), індивідуальних планів студентів, результатів їх анкетування (<http://mvt.khnu.km.ua/rezultaty-opytuvannya-zdobuvachiv-vyshhoyi-osvity/>) та матриці відповідності програмних результатів навчання методам навчання, відображеної в додатку до відомостей про самооцінювання. Застосовувані ЗВО методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого навчання (результати анкетування засвідчили, що комунікація викладача та студента в університеті все більше орієнтована на запити та можливості конкретного студента (дане твердження підтвердило 67% опитаних); переважна більшість студентів оцінила застосовувані методи викладання на 4-5 балів за 5-бальною шкалою). ЗВО активно впроваджує нові методи, які відповідають сучасним особливостям сприйняття інформації молоддю та дозволяють здобувачам вищої освіти отримувати якісну дистанційну освіту, поєднувати навчання з роботою. Дистанційне навчання в ХНУ забезпечується за допомогою таких платформ як Zoom, Moodle, використовуються також Viber, Telegram, електронна пошта. Найбільш використовуваною платформою є Zoom, вона ж (за результатами анкетування) визначена студентами як найбільш зручна й ефективна для дистанційного навчання. Загалом студенти оцінили якість організації дистанційного навчання в університеті на 4-5 балів (за 5-бальною шкалою). Студенти мають змогу самостійно формувати власні інтереси та потреби, створюючи індивідуальну освітню траєкторію. Реалізація освітньої програми ЗВО побудована на засадах академічної свободи. Це виражається у вільному виборі студентами способу і форми отримання інформації, дисциплін із вибіркового циклу, тем доповідей, презентацій, курсових робіт, випускних кваліфікаційних робіт, участь здобувачів вищої освіти в розробці ОП тощо. Згідно результатів опитування, 100% студентів кафедри виразили впевненість, що в університеті враховують їх побажання та інтереси; що ж думку одноставно підтвердили ті студенти, що були присутні на зустрічі з ЕГ.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Спілкування зі здобувачами вищої освіти, а також аналіз матеріалів, розміщених на сайті університету (<http://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0001.pdf>; <https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0008.pdf>), в системі Moodle та результатів опитування студентів, дозволяє стверджувати, що інформація стосовно освітнього процесу, яка надається студентам, є доступною, зрозумілою, актуальною і своєчасною та надається у повному обсязі. Беззаперечною перевагою у представленні інформації про освітні компоненти є наявність силабусів. Студентам забезпечено зручний доступ до дистанційних курсів. Про кожен освітній компонент (цілі, зміст, результати навчання, рекомендовану літературу тощо) у зручний для себе спосіб кожен здобувач вищої освіти може отримати вичерпну інформацію. Система дистанційного навчання Moodle дозволяє студентам в електронній формі отримати силабуси, конспекти лекцій, методичні рекомендації до практичних робіт та семінарів, перелік необхідної основної та додаткової літератури, методичні вказівки до написання курсових робіт та випускної кваліфікаційної роботи з орієнтовною їх тематикою і є зручною для проходження різних форм контролю. Результати анкетування студентів засвідчили своєчасність (88% опитаних) і зрозумілість (100% опитаних) отримуваної інформації. На зустрічі з ЕГ здобувачі вищої освіти також продемонстрували вміння швидко знаходити потрібну інформацію та підтвердили той факт, що викладачі на першій парі з будь-якої дисципліни знайомлять їх із цілями, змістом, програмними результатами навчання та порядком і критеріями оцінювання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Спілкування зі студентами, викладачами, головою Наукового товариства студентів і молодих учених, ознайомлення з науковими публікаціями викладачів та магістрів свідчать про тісний зв'язок між навчанням і дослідженнями під час реалізації ОП. Результатами такого поєднання є підготовка та публікація магістрами тез доповідей (1. Григор'єва Л. В., Гриндій О. С., Журба І. Є. Проблеми розвитку караванінгу як виду автотуризму // Маркетингові технології в умовах глобалізації економіки України : матеріали XIV Міжнародної науковопрактичної конференції 28-30 листопада 2019 р. (Хмельницький-Сатанів). – Хмельницький: ХНУ. – С. 54-56. 2. Тригуба Т. В. Проблеми адміністрування податків турагентської діяльності у м. Хмельницькому // Становлення та розвиток місцевого самоврядування в Україні: матеріали VIII Всеукраїнської заочної науковопрактичної конференції 07 грудня 2019 р. (Хмельницький). – Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова. – С. 121-124.), їх участь у наукових конференціях, круглих столах, наукових семінарах, винесення окремих результатів наукових досліджень на обговорення під час проведення практичних занять. Викладачі і студенти (у т.ч. представники Наукового товариства), присутні на зустрічі з експертною групою, відмітили добровільну участь та наявність достатнього ступеня вмотивованості щодо здійснення наукової діяльності магістрів. Цікавими формами наукового пошуку кращезнавчого напрямку є кафедральний семінар-практикум «Фахівці туристичної галузі в розвитку регіону» (напрями досліджень магістрів даної ОП і виступи на семінарах: «Особливості сучасних досліджень інтегрального туристично-рекреаційного потенціалу Хмельницької області» (М. Безкупська); «Головні напрями раціонального використання природно-ресурсного потенціалу Хмельницької області» (Т. Тригуба); «Місце

та роль фахівця туристичної галузі» (О. Гриндій) та участь студентів у функціонуванні студентської туристичної агенції «Подільські мандри» (на зустрічах із експертною групою студенти відзначили, що ця робота дозволяє краще пізнавати нові тренди в розвитку туристичній галузі, глибше розуміти сучасні проблеми та чіткіше бачити перспективи розвитку туристичної галузі регіону). При цьому викладачі відмітили, що спільна дослідницька діяльність науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти помітно активізує прагнення студентів до наукового пошуку.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Аналіз відповідної документації кафедри, зустрічі ЕГ із гарантом, викладачами, стейкхолдерами і студентами показали, що кафедра постійно оновлює ОП, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін у частині змісту, методів навчання і викладання (змістовне наповнення, визначені методи навчання тощо є актуальними). Базою для модернізації змісту освіти виступають наукові дослідження викладачів, що забезпечують реалізацію відповідної освітньої програми, рекомендації стейкхолдерів стосовно посилення практичної складової дисциплін (протоколи засідання кафедри міжнародних відносин та туризму № 5 від 23.01.2019 р., № 10 від 11.06.2019 р.), а також знайомство викладачів із передовими європейськими та світовими практиками під час проходження стажування за кордоном, або спілкування із зарубіжними колегами, що перебувають в університеті в рамках програм обміну викладачами та студентами, а також вітчизняними науковцями (протокол засідання кафедри міжнародних відносин та туризму № 9 від 3.05.2019 р.). Наукові дослідження НПП, які викладають за даною ОП, вплинули на змістовне наповнення курсів «Екскурсологія та туризмологія», «Методологія та організація наукових досліджень в туризмі», «Глобальна економіка», «Менеджмент і маркетинг в туризмі», «Інформаційний менеджмент в туризмі». Пропозиції щодо формування та вдосконалення ОП від роботодавців: внесення до ОП дисциплін «Туристична політика та регіональний розвиток» (начальник відділу з питань курортів і туризму департаменту економічного розвитку курортів і туризму Хмельницької обласної державної адміністрації І.В. Петраш); «Інноваційний менеджмент в туризмі» (начальник управління культури і туризму Хмельницької міської ради А.Є. Ромасюков); «Проектний менеджмент в туризмі» (директор ТОВ «ГОГОС ТРЕВЕЛ ГРУПП» Б.Я. Гришнівський); «Інформаційний менеджмент в туристичній діяльності» (директор туристичної агенції «Ніка-Тур-Вояж» Н.І. Стрельбіцька, директор ТМ «AURINIA» І.О. Савчук). Пропозиції щодо формування ОП від студентів: Цмикал О. (гр. ТУР-15-1) - акцент на вивченні управлінських дисциплін, які б давали можливість працювати на вищих рівнях управління в туристичних підприємствах; Замашнюк М. (гр. ТУР-15-1) – опанування спеціальних програм, які застосовуються в роботі туристичних агенцій. При розробці освітньої програми був врахований досвід підготовки магістрів зі спеціальності 242 «Туризм» Київського НУ ім. Т. Шевченка (пропозиції Любіцевої О. О. по компоненті «Туризмологія»); Харківського НУ ім. В.Н. Каразіна («Глобальні проблеми сучасності», «Туризмологія: теорія туризму», «Екскурсологія»); Чернівецького НУ ім. Юрія Федьковича («Інформаційний менеджмент»), Одеського НУ ім. І. Мечникова («Геоглобалістика», «Туризмологія», «Екскурсологія»). Опитування викладачів на зустрічах підтвердило, що розгляд питання і ухвалення рішення щодо оновлення змістовного наповнення ОП відбувається щорічно на засіданні кафедри. Викладачі регулярно оновлюють свої курси.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Зустріч із проректором із міжнародних зв'язків, ознайомлення з програмою академічної мобільності НПП кафедри міжнародних відносин та туризму, із сертифікатами, виданими закордонними університетами викладачам кафедри, наказами про закордонні відрядження НПП, а також спілкування з викладачами та студентами дозволяють зробити висновки про високий ступінь інтернаціоналізації діяльності університету. Свідченням цього є накази про закордонні відрядження (Журба І.Є.: накази № 59-ПС від 8.12.2017 р., № 62-ПС від 7.12.2018 р., №25-ПС від 22.04.2019 р., № 66-ПС від 4.12.2019 р. - м. Бидгощ, Університет Казимира Великого; Любохинець Л.С. наказ № 20-ПС від 11.05.2018 р. - м. Люблін, Люблінська політехніка); відповідні сертифікати, що підтверджують участь викладачів кафедри в програмах Еразмус+ (Польща), «Сучасний ефективний університет» (на базі Університету технологічно-природничого, Польща, 2019 р.); «Візитуючий професор» (на базі Університету Казимира Великого, Польща, 2018 р.). У межах ОП реалізується також проект студентської мобільності «Поглиблення фахових компетентностей для успішного здійснення економічної діяльності у сфері рекреації, туризму і курортів» на базі Академії професійної освіти «Merkur» (Словаччина) та Академії міжнародних практик Profi Study & Work (Україна), 2020 р. Щоправда, щоден із здобувачів вищої освіти другого рівня не скористався даним проектом (на зустрічах із ЕГ було відзначено, що причиною обмеження такої мобільності є нинішня пандемія). Учасники освітнього процесу однаковою мірою поінформовані <http://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/156.pdf> і мають рівний доступ до участі в програмах академічної мобільності.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. Як позитивну практику, що дозволяє відпрацьовувати отримані знання, формувати відповідні навички та вміння, а також здійснювати науковий пошук, здебільшого на регіональному рівні, розвивати перспективне мислення, слід відзначити функціонування студентської туристичної агенції «Подільські мандри». 2. Форми та методи навчання і викладання орієнтовані на досягнення визначених у ОП цілей і програмних результатів навчання. 3. Студенти мають змогу самостійно формулювати власні інтереси та потреби, формуючи індивідуальну освітню траєкторію. 4. Реалізація освітньої програми ЗВО побудована на засадах академічної свободи, що виражається у вільному виборі студентами способу і форми отримання інформації, дисциплін із вибіркового циклу, тем курсових і випускних кваліфікаційних робіт, участь здобувачів вищої освіти в розробці ОП тощо. 5. Інформація стосовно освітнього процесу, яка надається студентам, є доступною, зрозумілою, актуальною і своєчасною, надходить у повному обсязі й зручній для доступу формі. 6. Завчасне формування, гарне змістовне наповнення і постійне оновлення системи дистанційного навчання Moodle, що дозволило швидко та ефективно перейти на систему дистанційного навчання. 7. Тісний зв'язок між навчанням і дослідженнями під час реалізації ОП дозволяє урізноманітнити форми і методи навчання (підготовка та публікація магістрами тез доповідей, їх участь у наукових конференціях, круглих столах, наукових семінарах тощо) та покращити його якість. 8. Постійний перегляд і оновлення ОП у руслі наукових напрацювань НПП, а також завдяки вивченню та впровадженню в навчальний процес передових практик, із якими вони мають змогу знайомитися в зарубіжних та вітчизняних університетах на споріднених кафедрах та в спілкуванні з роботодавцями.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Потребує активізації робота з публікації результатів наукових досліджень ЗВО кафедри: за 2019 р. список публікацій студентів за даною ОП включає лише 2 найменування. Рекомендація - активізувати роботу з підготовки та публікації статей у наукових фахових виданнях, а також тез доповідей наукових конференцій, у т.ч. спільних із НПП. Студенти, що навчаються за даною ОП, виявили обізнаність із потенційними можливостями своєї участі в міжнародних програмах обміну студентами, проте жоден із них не скористався ними (як відзначалося на зустрічах із ЕГ, через нинішню пандемію). Рекомендація – активніше долучати ЗВО даної ОП магістерського рівня до участі в міжнародних програмах академічної мобільності

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Студенти, які навчаються за даною ОП, висловили (на зустрічах із ЕГ, при анкетуванні) цілковиту задоволеність змістом і методами навчання, у т.ч. дистанційного; свободою вибору власної освітньої траєкторії, широтою пропонувананих напрямів досліджень; ефективністю та результатами діалогу з НПП стосовно формування і перегляду ОП; зручною формою і повнотою подачі інформації щодо ОП та її компонентів; можливостями спілкування з роботодавцями тощо. Як позитивну практику, що дозволяє відпрацьовувати отримані знання, формувати відповідні навички та вміння, а також здійснювати науковий пошук, здебільшого на регіональному рівні, розвивати перспективне мислення, студенти і НПП відзначили функціонування студентської туристичної агенції «Подільські мандри». ОП постійно змінюється та оновлюється завдяки науковим напрацюванням НПП, а також завдяки вивченню та впровадженню ними в навчальний процес передових практик, із якими вони мають змогу знайомитися в зарубіжних та вітчизняних університетах на споріднених кафедрах та в спілкуванні з роботодавцями. Виділені вище сильні сторони, а також указані недоліки при аналізі діяльності ЗВО за критерієм 4 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП за спеціальністю 242 Туризм (магістерський рівень) рівню В за критерієм 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Ознайомлення з Положенням про організацію освітнього процесу у Хмельницькому національному університеті <http://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0001.pdf>, відповідними розділами робочих програм навчальних дисциплін, а також зустрічі з завідувачем відділу якості вищої освіти, викладачами та студентами засвідчили, що контрольні заходи та критерії їх оцінювання є чіткими, зрозумілими, валідними та заздалегідь оприлюдненими <http://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0004.pdf>. Результати проведеного серед ЗВО ОП анкетування підтверджують цей висновок: для 100% опитаних критерії оцінювання з навчальних дисциплін є доступними й зрозумілими <http://mvt.khnu.km.ua/rezultaty-opytuvannya-zdobuvachiv-vyshshoyi-osvity/> Поточний та підсумковий

контроль здійснюється із встановленою (відповідно до графіку навчального процесу та робочих програм навчальних дисциплін) періодичністю, що підтвердили на зустрічах із ЕГ студенти й викладачі. Форми здійснення контрольних заходів є різноманітними, заздалегідь обумовленими, з визначеними чіткими критеріями оцінки та зрозумілими для студентів. Як позитивну практику всі студенти відмітили наявність інформаційної системи «Електронний університет» <http://isu1.khnu.km.ua/isu/>, що забезпечує прозорість, доступність і зрозумілість системи та критеріїв оцінювання їх навчальних досягнень. При запровадженні дистанційного навчання, платформою, за допомогою якої здійснюється повноцінний контроль, є Moodle. Діалог зі студентами, а також результати анкетування ЗВО цілком підтверджують їх задоволеність функціонуванням даної платформи. Вивчення відповідних документів, а саме: протоколів засідання кафедри міжнародних відносин та туризму № 6 від 15.01.2020 р. та №12 25.06.2020 р.; протоколів засідань вченої ради факультету №5 від 28.01.2020 р. та №10 від 25.06.2020 р. засвідчило систематичне обговорення результатів оцінювання навчальних здобутків студентів.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

За ОП «Туризм» другий (магістерський) рівень вищої освіти відсутній відповідний стандарт вищої освіти. Наразі атестація здійснюється екзаменаційною комісією і включає захист випускної кваліфікаційної роботи, яка перевіряється на плагіат і оприлюднюється в репозитарії університету <http://elar.khnu.km.ua/jspui/>

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Аналіз Положення про організацію освітнього процесу у Хмельницькому національному університеті <http://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0001.pdf>, Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ <http://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0004.pdf>, Положення про атестацію здобувачів вищої освіти у ХНУ <https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0015.pdf>, Положення про дотримання академічної доброчесності в ХНУ <http://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0005.pdf>, Положення про запобігання і врегулювання конфліктних ситуацій <https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/170.pdf> показав, що правила проведення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу та гарантують забезпечення об'єктивності екзаменаторів, передбачаючи процедуру оскарження їх результатів. Спілкування зі студентами та представниками студентського самоврядування підтвердило повну обізнаність здобувачів вищої освіти щодо правил проведення контрольних заходів та порядку оскарження їх результатів. Впровадження інформаційної системи «Електронний університет» <http://isu1.khnu.km.ua/isu/> сприяє забезпеченню об'єктивності екзаменаторів та запобігання конфлікту інтересів. Спілкування ЕГ зі здобувачами вищої освіти показало, що встановлених правил проведення контрольних заходів під час реалізації ОП дотримуються усі учасники освітнього процесу; фактів оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження за даною ОП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Ознайомлення з документами, що містять стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в ХНУ, зустрічі з науково-педагогічними працівниками, студентами, представниками Наукового товариства студентів і молодих вчених, завідувачем відділу забезпечення якості вищої освіти, відповідальним за політику доброчесності засвідчили, що в університеті в цілому та на кафедрі зокрема здійснюються такі заходи щодо дотримання учасниками освітнього процесу принципів академічної доброчесності: інформаційна робота викладачів зі студентами, мотивація студентів до навчання, впровадження інформаційної системи «Електронний університет» <http://isu1.khnu.km.ua/isu/>, перевірка робіт на плагіат, інформаційна та консультаційна робота відділу забезпечення якості вищої освіти, відповідального за політику доброчесності, підписання всіма здобувачами вищої освіти, що навчаються за даною ОП, декларацій щодо ознайомлення з документами про дотримання академічної доброчесності, відкритий доступ до інформації та ін. Розроблено, затверджено та оприлюднено значну кількість документів, що складають внутрішню нормативну базу ЗВО і врегульовують питання дотримання принципів академічної доброчесності та є наперед визначеними, чіткими і зрозумілими: Положення про дотримання академічної доброчесності <https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/050.pdf>, Положення про діяльність Хмельницького національного університету у сфері інтелектуальної власності <https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/046.pdf>, Статут Хмельницького національного університету <http://www.khnu.km.ua/root/files/01/01/001.pdf>, Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу <https://www.khnu.km.ua/root/files/01/01/002.pdf>. У обов'язковому порядку перевірки підлягають магістерські

роботи, дисертаційні дослідження, статті для збірників наукових праць ЗВО, монографії, підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації і т.д. У межах ОП сформований репозитарій кваліфікаційних робіт. Наявність академічного плагіату у роботах НПП і здобувачів перевіряється за допомогою системи Anti-Plagiarism. Відділ забезпечення якості вищої освіти університету створив для всіх учасників освітнього процесу анонімну електронну скриньку з метою подання скарг і пропозицій, у т.ч. з питань дотримання академічної доброчесності: <http://vzia.khnu.km.ua/prorozyttsiyi-i-vidguky/> Академічна доброчесність популяризується серед здобувачів вищої освіти НПП кафедри і відділом забезпечення якості вищої освіти, відповідальним за політику доброчесності, наприклад, шляхом проведення занять з учасниками студентських фокус-груп (<http://vzia.khnu.km.ua/povyny/> Фактів порушення академічної доброчесності (плагіат, фабрикація, фальсифікація, хабарництво, необ'єктивність оцінювання тощо) на зустрічах із ЕГ усіх визначених програмою експертизи учасників фокус-груп виявлено та озвучено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. Контрольні заходи та критерії їх оцінювання є чіткими, зрозумілими, валідними та заздалегідь оприлюдненими. 2. Правила проведення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу та гарантують забезпечення об'єктивності екзаменаторів, передбачаючи процедуру оскарження їх результатів. 3. Упровадження інформаційної системи «Електронний університет» 4. Установлених правил проведення контрольних заходів під час реалізації ОП дотримуються усі учасники освітнього процесу. 5. В університеті сформовано чітку і зрозумілу політику, стандарти та внутрішню нормативну базу для забезпечення академічної доброчесності, створено дієву систему інституційного забезпечення, що опікується питаннями академічної доброчесності, наявні та використовуються відповідні інформаційно-технологічні засоби. 6. Академічна доброчесність популяризується серед здобувачів вищої освіти, фактів її порушення за даною ОП виявлено не було

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

-

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Виділені вище сильні сторони і позитивні практики (зокрема, впровадження ІС «Електронний університет») при аналізі діяльності ЗВО за критерієм 5 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП за спеціальністю 242 Туризм (магістерський рівень) рівню А за критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз звіту про самооцінювання, додаткових матеріалів, наданих кафедрою (зокрема щодо якісного складу кафедри міжнародних відносин та туризму) і результатів опитування здобувачів за даною ОП, а також інтерв'ювання гаранта освітньої програми, заступника декана факультету міжнародних відносин, науково-педагогічних працівників, що працюють з ОП та ін. було встановлено наступне: Науково-педагогічні працівники, що забезпечують реалізацію освітньої програми, мають відповідну наявним кадровим вимогам ліцензійних умов кваліфікацію та досвід, здійснюють необхідну роботу з методичного забезпечення навчального процесу та наукові публікації. Результати опитування студентів кафедри міжнародних відносин та туризму підтверджують, що викладачам, які реалізують ОП, притаманний високий рівень професіоналізму (на питання: «Чи достатній рівень володіння дисциплінами демонструють викладачі?» 88% респондентів відповіли ствердно; 12% дали відповідь: «скоріше, так»). Діалог зі студентами, викладачами та роботодавцями показав, що особливим авторитетом як високопрофесійний викладач, практик і краєзнавець користується гарант освітньої програми Журба І.Є. Покращення рівня професійної майстерності викладачів регулярно здійснюється шляхом підвищення кваліфікації. Переважною мірою НПП кафедри проходять підвищення кваліфікації у Київському національному університеті

імені Тараса Шевченка (на кафедрі країнознавства та туризму). Є свідоцтва про підвищення кваліфікації за місцем роботи НПП - ХНУ, а також Українсько-польського центру європейської інтеграції, Балтійського науково-дослідного інституту проблем трансформації економічного простору тощо.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Відбір науково-педагогічних працівників для викладання за ОП здійснюється відповідно до «Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП ХНУ» (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/10/02/001.pdf> зі змінами та доповненнями: <http://khnu.km.ua/root/files/01/10/02/005.pdf>). Конкурсний відбір проводиться в умовах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень конкурсної комісії, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників. Зустріч експертної групи з науково-педагогічними працівниками кафедри міжнародних відносин та туризму дає право стверджувати, що процедури конкурсного добору викладачів є відкритими й прозорими: конкурс оголошується в установлені терміни й оприлюднюється на сайті університету <http://khnu.km.ua/root/files/01/10/04/004.pdf>, усі бажаючі можуть подати відповідні заяви. Для оцінки рівня професійної кваліфікації претендента на посаду, завідувачем кафедри практикується проведення пробних лекцій або практичних занять. Далі на засіданнях кафедри та вченої ради факультету відбувається обговорення кандидатур кожного претендента. Адміністрація університету враховує рекомендації кафедри при заповненні вакантних посад. Результати опитування студентів кафедри, а також роботодавців підтверджують, що викладачам, які реалізують ОП, притаманний високий рівень професіоналізму.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО залучає до організації та реалізації освітнього процесу роботодавців, які мають авторитет у галузі туризму Хмельниччини. Спількування ЕГ з начальником відділу з питань курортів і туризму департаменту економічного розвитку курортів і туризму Хмельницької ОДА Петрашем І.В., директором ТМ «AURINIA» Савчук І.О., директором туристичної агенції «Ніка-Тур-Вояж» Стрельбіцькою Н.І, директором ТОВ «ГОГОС ТРЕВЕЛ ГРУПП» Гришнівським Б.Я., головним офіс-менеджером ТА «Анекс Тур» Брижак Ю.А., засвідчили, що вони є залученими до формування та перегляду ОП, організації практичної підготовки та стажування здобувачів вищої освіти, розподілу баз практик для студентів, проведення публічного захисту випускних кваліфікаційних робіт магістрів, проведення ярмарків вакансій, зустрічей, тренінгів та майстер-класів для студентів (пошук напрямів майбутньої професійної діяльності, IT-технології в туризмі та ін.). Ознайомлення ЕГ з відповідними протоколами засідання кафедри міжнародних відносин та туризму (протоколи засідання кафедри міжнародних відносин та туризму № 5 від 23.01.2019 р., № 10 від 11.06.2019 р.) підтверджують даний висновок. Окрім того, університет використовує науковий та виробничий потенціал роботодавців для спільного виконання науково-дослідних робіт, а також організовує стажування педагогічних та науково-педагогічних кадрів на виробництві.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Кафедрою міжнародних відносин та туризму не запроваджена практика залучення до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків. Однак, заняття проводять викладачі, які водночас мають практичний досвід роботи у сфері туризму, зокрема професор Журба І.Є. та доцент Григор'єва Л.В., що є консультантами ТОВ «Каліпсо Тур UA». ЗВО залучає до реалізації освітньої програми роботодавців, переважною мірою, через проходження студентами різних видів практики, а також проведення різного роду позааудиторних заходів із використанням матеріально-технічної бази роботодавців. Із метою організації стажувань, для здобувачів вищої освіти щорічно проводяться презентації програм міжнародного стажування студентів <https://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?l=0&r=8&p=27185>. Подібні ініціативи кафедри надають студентам інформацію щодо умов функціонування галузі, можливості працевлаштування та удосконалення фахових компетентностей. В умовах дистанційного навчання кафедрою апробовано проведення вебінарів (29.05.2020 р., «Італія між вогнем і водою»)

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Ознайомлення з «Положенням про підвищення кваліфікації НПП ХНУ», <https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0002.pdf> показало, що в університеті, не рідше одного разу на п'ять років забезпечується підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників. Центр післядипломної освіти ХНУ регулярно формує план підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників <https://bit.ly/2ERXu2G> Відповідно до плану підвищення кваліфікації, науково-педагогічні працівники ОП «Туризм»

пройшли стажування у ХНУ за програмами: «Психологопедагогічні засади діяльності викладача університету»; «Розроблення ОП у контексті стандартів вищої освіти»; «Інноваційні форми організації освітнього процесу»; у ХНУ ім. Тараса Шевченка на кафедрі країнознавства і туризму свідоцтва про підвищення кваліфікації у 2018 р. отримали Григор'єва Л.В., Журба І.Є., Земський Ю.С.; міжнародне стажування в Технічно-природничому університеті м. Бидгощ (Польща) у 2019 р. пройшли Журба І.Є. і Матюх С.А.; у рамках програми академічної мобільності викладачів Еразмус+ у 2019 р. з питань запровадження інтерактивних методів роботи в університеті стажувалися Журба І.Є. і Матюх С.А. <https://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?l=0&t=8&r=24057>. Процедура моніторингу та оцінювання викладачів здійснюється шляхом визначення рейтингів штатних науково-педагогічних працівників.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Спілкування з керівником та менеджментом ХНУ продемонструвало, що в університеті, завдяки індивідуальним рейтингам НПП, створена система стимулювання викладачів за досягнення у фаховій сфері, регламентована Положенням про щорічне рейтингове оцінювання роботи НПП ХНУ <https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/164.pdf> Розроблена система є підставою для преміювання та моральних заохочень (грамоти, дипломи тощо) працівників. Керівництвом ХНУ передбачені преміювання кращих викладачів за високі показники у науковій діяльності (наказ ректора №45-квп, від 20.12.2019); у навчальній, навчально-методичній, організаційно-методичній, виховній та науково-дослідній роботах (наказ ректора № 6-квп, від 05.02.2018). Запровадження описаної системи матеріального та морального заохочення стимулює викладачів до самовдосконалення та підвищення майстерності у викладанні.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Науково-педагогічні працівники, що забезпечують реалізацію освітньої програми, мають відповідну кваліфікацію і здійснюють необхідну роботу з методичного забезпечення навчального процесу, про що свідчать результати опитування здобувачів вищої освіти, які проходять підготовку за ОП. 2. Конкурсний відбір проводиться в умовах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень конкурсної комісії, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників. 3. ЗВО залучає до організації та реалізації освітнього процесу роботодавців, які мають авторитет у галузі туризму регіону, зокрема до формування та перегляду ОП, організації практичної підготовки та стажування здобувачів вищої освіти, розподілу баз практик для студентів, проведення публічного захисту випускних кваліфікаційних робіт магістрів, проведення ярмарків вакансій тощо. 4. В університеті не рідше одного разу на п'ять років забезпечується підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників. 5. ХНУ розроблено чітку, зрозумілу і дієву систему матеріального та морального заохочення НПП, що стимулює викладачів до самовдосконалення та підвищення майстерності у викладанні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Кафедрою туристичного бізнесу не запроваджена практика залучення до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків із числа роботодавців. Рекомендація – розширити співпрацю із роботодавцями в плані проведення лекційних та практичних занять зі здобувачами вищої освіти на базі університету

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Виділені вище сильні сторони і позитивні практики при аналізі діяльності ЗВО, а також рекомендації щодо вдосконалення ОП за критерієм 6, дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП за спеціальністю 242 Туризм (магістерський рівень) рівню В за критерієм 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертами було виявлено що фінансові, матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення достатнє для реалізації цілей ОП програми та програмних результатів навчання, а саме: на основі ВНЗ діє більше 30-ти комп'ютерних лабораторій та 3 медіацентри. За кафедрою закріплено 5 навчальних лабораторій, та 2 навчально-дослідницькі лабораторії, що забезпечені мультимедійним обладнанням (<https://www.youtube.com/watch?v=ob1Mu0Yp9To&t=896s>). Під час інтерв'ю зі здобувачами вищої освіти було зазначено, що вони задоволені рівнем забезпеченості мультимедійної техніки/комп'ютерів на даній ОП. На рівні ВНЗ функціонує Інформаційно-комп'ютерний центр (<http://icc.khnu.km.ua/>). Окрім іншого, для забезпечення освітніх компетенцій в контексті практичного досвіду була створена студентська туристична агенція «Подільські мандри» (<http://tour.khnu.km.ua/>). У ХНУ функціонує Наукова бібліотека, що налічує 7 галузевих читальних залів, 3 абонементи, МБА, спеціальні сектори; бібліотечні фонди нараховують понад 600 тисяч документів <http://library.khnu.km.ua/>. Окрім іншого, як позитивну практику можна зазначити наявність внутрішнього репозиторію (<http://elar.khnu.km.ua/jspui/?locale=uk>) та електронного каталогу (http://lib.khnu.km.ua/asp/php/page_lib.php), електронної бібліотеки (http://lib.khnu.km.ua/asp/php/f/page_lib.php). Під час експертизи з НПП та здобувачами освіти було підтверджено, що для потреб студентів на ОП діє гуртожиток, що повністю забезпечує житловий фонд для студентів. В гуртожитках функціонують комп'ютерні аудиторії для занять в позанавчальний час. Діють спортивні секції, гуртки художньої самодіяльності (<http://tmfvs.khnu.km.ua/sportyvno-masova-robota/>), що було підтверджено під час спілкування зі здобувачами вищої освіти та представниками самоврядування. Окрім іншого на рівні ВНЗ функціонує Ботанічний сад. На сайті надано можливість оглянути приміщення ВНЗ за допомогою 3D-туру (<https://www.khnu.km.ua/3dtour/v1.html>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Особи, які навчаються у ЗВО, мають право на безоплатне користування бібліотеками, інформаційними фондами, навчальною, науковою та спортивною базами, що було підтверджено під час спілкування зі здобувачами освіти, самоврядуванням та НПП. В Хмельницькому національному університеті працює модульне середовище для більш продуктивної дистанційної роботи, зокрема інформаційна система «Електронний університет» (<http://isu1.khnu.km.ua/isu/>), – система «Moodle» (<https://msn.khnu.km.ua/>). Також під час експертизи було зазначено що на території університету наявні зони вільного доступу до мережі Wi-Fi. Для здобувачів вищої освіти функціонують спортивні зали та сектори. В гуртожитках функціонують комп'ютерні аудиторії для занять в тому числі в позанавчальний час.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Навчальні приміщення відповідають чинним будівельним та санітарним нормам, а також вимогам правил пожежної безпеки й охорони праці, що регулюються рядом Наказів, зокрема Наказом "Щодо посилення протипожежного та техногенного захисту об'єктів університету" від 20.12.2019 (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/000/01/004.pdf>) та Наказом "Про створення пожежно-технічної комісії" від 13.12.2019 (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/000/01/003.pdf>). Окрім іншого є низка інструкцій та рекомендацій щодо пожежної безпеки (<https://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?l=0&t=700&r=201>). Окрім іншого, є Наказ №131 від 05.09.2014 "Про організацію і здійснення заходів цивільного захисту в університеті", що регулює Цивільний захист в ВНЗ (<https://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?l=0&t=700&r=200>). В університеті працює Психологічний центр, що допомагає першокурсникам проходити первинну адаптацію та до котрого має можливість звернутись за допомогою будь-який здобувач вищої освіти і НПП (<http://ps-sluzhba.khnu.km.ua/>). Також під час експертизи було виявлено що ЗВО регулярно проводить заходи задля забезпечення психологічного здоров'я НПП та студентів (<http://ps-sluzhba.khnu.km.ua/%d0%bd%d0%be%d0%b2%d0%b8%d0%bd%d0%b8/>). Окрім іншого в ХНУ є не лише «фізична», але й «віртуальна» допомога, до якої можуть звернутися усі здобувачі вищої освіти (<https://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?l=0&t=10>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час спілкування з фокус-групами було зазначено, що вони задоволені наданням освітньої, організаційної, консультативної та соціальної підтримки в ХНУ. В Хмельницькому національному університеті діє інформаційна система «Електронний університет», що є основою інформаційної та організаційної підтримки (<http://isu1.khnu.km.ua/isu/>). Для плідної співпраці адміністрації та здобувачів вищої освіти в ЗВО функціонує студентська рада (<http://sr.khnu.km.ua/>). Під час інтерв'ю з представниками самоврядування було

виявлено, що вони вносять пропозиції щодо поліпшення організації освітнього процесу, в тому числі під час організації опитування. Первинна профспілкова організація студентів ХНУ контролює правильність нарахування стипендій та інших виплат студентам та організовує волонтерські заходи. Окрім іншого, значну інформаційну та консультативну підтримку здійснює деканат та представники адміністрації (завідувач кафедри, декан та його заступники), що було підтверджено на зустрічі зі здобувачами вищої освіти. Усі необхідні матеріали для ознайомлення надані в системі Moodle (<https://msn.khnu.km.ua/>). Крім основних, діють також додаткові комунікаційні канали: сторінки в соцмережах, платформи спільної роботи, такі як: GoogleClassroom, Zoom тощо.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Деякі корпуси ХНУ обладнані відповідно до державних будівельних норм, правил і стандартів – ДБН В.2.2-17:2006 «Будинки і споруди. Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення». Під час експертизи було зазначено, що забезпечення освіти осіб з особливими потребами координує Лабораторія інклюзивної педагогіки при кафедрі психології (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/02/040.pdf>). Під час інтерв'ю зі здобувачами освіти було виявлено, що на даній ОП ще не здобували освіти особи з особливими освітніми потребами, однак студенти обізнані з алгоритмами організації освітнього процесу при наявності в групі особи з особливими потребами (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/16/008.pdf>).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В Університеті діє Положення про запобігання і врегулювання конфліктних ситуацій у ХНУ (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/170.pdf>). Під час експертизи при спілкуванні з представниками самоврядування та безпосередньо зі здобувачами вищої освіти було виявлено, що у ЗВО був сформований сприятливий морально-психологічний клімат та випадків цькування (булінгу) і дискримінації не було, тим не менш, здобувачі освіти знають механізми врегулювання конфліктів та можуть спиратись на документи і Положення. Для запобігання корупції в ХНУ розроблена низка Положень, що регулюють це питання, зокрема: Антикорупційна програма ХНУ 2020 (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/11/009.pdf>), Положення про уповноважену особу ректорату Хмельницького національного університету з питань запобігання та виявлення корупції (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/11/011.pdf>) та Положення про порядок запобігання і врегулювання потенційного та реального конфлікту інтересів в діяльності посадових осіб ХНУ (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/11/015.pdf>). Окрім іншого, на сайті опубліковано Звіт про проведення антикорупційних заходів (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/11/007.pdf>), що можна вважати позитивною практикою.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. Фінансові, матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення є достатніми для реалізації цілей ОП та програмних результатів навчання; комп'ютерні аудиторії оснащені актуальними технологіями, є вільні зони з доступом Wi-Fi, є аудиторний фонд, яким вільно можуть скористатися здобувачі вищої освіти. 2. Надання освітньої, організаційної, консультативної та соціальної підтримки в ХНУ здійснюється, за запевненням здобувачів вищої освіти та НПП, у повній мірі, в тому числі, і за рахунок мережі веб-ресурсів, що постійно актуалізуються. 3. В університеті працює Психологічний центр, що допомагає як НПП, так і здобувачам освіти, в тому числі і під час дистанційного процесу освіти. 4. На сайті публікуються Звіти про проведення антикорупційних заходів, що можна вважати позитивною практикою. 5. Було підтверджено, що для потреб студентів на ОП діє гуртожиток, що повністю забезпечує потреби студентів. В гуртожитках функціонують комп'ютерні аудиторії для занять, у тому числі в позанавчальний час. 6. На основі кафедри була сформована студентська туристична агенція «Подільські мандри» задля забезпечення практичної складової освітніх компонентів, що можна вважати позитивною практикою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

У ВНЗ наявні лише пакети ПЗ «Парус», що є на даний момент не актуальними пакетами в контексті туристичного бізнесу України. Рекомендація - оновити та актуалізувати спеціалізоване програмне забезпечення для розвитку відповідних компетентностей у здобувачів вищої освіти в сфері туризму. На даний момент не всі корпуси та аудиторії обладнані для людей з особливими освітніми потребами. Рекомендація - розглянути можливість створення пандусів та ліфтів у корпусах ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

У ХНУ на ОП «Туризм» діє більше 30-ти комп'ютерних лабораторій та 3 медіацентри. За кафедрою закріплено 5 навчальних лабораторій та 2 навчально-дослідницькі лабораторії, що забезпечені мультимедійним обладнанням. Особи, які навчаються у ЗВО, мають право на безоплатне користування бібліотеками, інформаційними фондами, навчальною, науковою та спортивною базами, що було підтверджено під час спілкування зі здобувачами освіти, самоврядуванням та НПП. В університеті працює Психологічний центр, що допомагає першокурсникам проходити первинну адаптацію та до котрого має можливість звернутись за допомогою будь-який здобувач вищої освіти і представники НПП. На основі кафедри була сформована студентська туристична агенція «Подільські мандри», задля забезпечення практичної складової освітніх компонентів, що можна вважати позитивною практикою. Для забезпечення комфортних умов для людей з особливими освітніми потребами необхідно розглянути можливість створення пандусів та ліфтів в корпусах ЗВО та гуртожитках, однак це не можна вважати слабкою стороною ОП, оскільки це повинна бути загальна практика ЗВО. Зважаючи на все вищесказане, критерій 7 на ОП «Туризм» відповідає рівню В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У Хмельницькому національному університеті процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюється низкою Положень, зокрема: Положенням про організацію освітнього процесу у ХНУ (<http://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0001.pdf>), Положенням про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти у ХНУ (<http://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0007.pdf>), Положенням про учасників процесу розроблення, започаткування та супроводження освітніх програм (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/174.pdf>), Положенням про участь стейкхолдерів у процедурах забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНУ (<http://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/172.pdf>), Положенням про участь здобувачів вищої освіти у процедурах забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти у ХНУ (<http://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/023.pdf>). Окрім іншого, в ЗВО функціонує відділ забезпечення якості вищої освіти (<http://vzia.khnu.km.ua/>), тим не менш, з огляду на те, що ОП «Туризм» була заснована лише в 2019 році, процедури щодо оновлення та перегляду ще не було.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час експертизи було встановлено, що на ОП «Туризм» здобувачі мають можливість вносити свої пропозиції та скарги через анкетування та через неформальне спілкування. Тим не менш, поки що перегляду освітньої програми не було, оскільки вона була створена лише в 2019 році. Перегляд освітньої програми заплановано після першого випуску здобувачів вищої освіти (перший випуск планується у грудні поточного року). Однак, при проектуванні ОП «Туризм» другого рівня вищої освіти були задіяні здобувачі вищої освіти з першого рівня освіти спеціальності 242 «Туризм», що підтвердили безпосередньо студенти та підтверджується протоколами засідання кафедри (протокол №5 від 23.01.19). Дисципліни «Менеджмент і маркетинг туризму» та «Інформаційний менеджмент в туристичній діяльності» було запропоновано внести в ОП саме здобувачами вищої освіти, що було підтверджено при спілкуванні з НПП та студентами. Під час інтерв'ю здобувачі вищої освіти підтвердили, що до них дослухаються та враховують їх точку зору стосовно окремих ОК та методів викладання.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Враховуючи вищесказане в п. 8.2. та 8.3., щодо відсутності оновлення та перегляду через те, що ОП була заснована лише в 2019 році, доцільно вказати не про оновлення ОП, а про процес її проектування. Під час експертизи було виявлено, що стейкхолдери були залучені при проектуванні, що було підтверджено безпосередньо під час спілкування з роботодавцями. Зокрема це підтверджується також протоколом засідання кафедри №10 від

11.06.2019, на якому роботодавці запропонували внести до освітньої програми дисципліни «Туристична політика та регіональний розвиток», «Інноваційний та проектний менеджмент в туризмі», що було відображено в існуючій ОП «Туризм». Роботодавці зазначили, що до їх думки дослухаються та враховують їх точку зору.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Експертами було виявлено, що в ХНУ функціонує Відділ інформаційного менеджменту і працевлаштування (<http://career.khnu.km.ua/>), що збирає та оновлює базу випускників (<http://isu1.khnu.km.ua/isu/pub/graduates/>). Тим не менш, зважаючи на те, що випускників ОП «Туризм» ще не було, алгоритм збору інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми ще не впроваджений.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Під час інтерв'ю з представниками самоврядування було зазначено, що самоврядування регулярно проводить опитування щодо задоволеності методами навчання та викладання. Окрім іншого, таке анкетування проводить і відділ забезпечення якості (результати анкетування студентів факультету міжнародних відносин щодо оцінювання навчальних дисциплін, які вивчалися в осінньому семестрі 2019-2020 н.р. на виконання розпорядження від 27.11.2019 № 105 – http://vzia.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/13/2020/05/rezultaty_ankety_2019_osin_dopovнено-1.pdf). В результаті було збільшено кількість практичних робіт та актуалізовано матеріали деяких дисциплін. Окрім іншого, на рівні ЗВО було проведено анкетування науково-педагогічних працівників щодо організації дистанційного навчання в умовах карантину (http://vzia.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/13/2020/10/zvit_-anketa_NPP-4.pdf) з метою оптимізації процесів дистанційної освіти.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація є первинною, тож на даний час були враховані лише рекомендації щодо реалізації ОП, які були надані в ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості освіти.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

За результатами всіх зустрічей експертна група дійшла висновку, що в ХНУ сформована культура якості вищої освіти, яка сприяє постійному розвитку освітньо-професійної програми та освітньої діяльності, що проявляється як в судженнях та підходах НПП, так і здобувачів вищої освіти та регулюється Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти у Хмельницькому національному університеті (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/024.pdf>). Втілення політики із забезпечення якості ОП у моделі системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти регулюється Положенням про відділ забезпечення якості вищої освіти (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/02/018.pdf>). Процедура забезпечення звітності, контролю та моніторингу показників із забезпечення якості вищої освіти здійснюється в ієрархічній послідовності, що було підтверджено та деталізовано в процесі інтерв'ювання.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. Залучення роботодавців та збір їх пропозицій щодо майбутнього вдосконалення ОП. 2. Залучення здобувачів вищої освіти щодо майбутнього вдосконалення ОП. 3. У ХНУ розроблена і функціонує система внутрішніх положень, яка чітко регламентує внутрішнє забезпечення якості освітньо-професійної програми. 4. Існування бази випускників та постійний моніторинг працевлаштування випускників ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Не дивлячись на те, що ОП «Туризм» ще не переглядалась, експертна група рекомендує активізувати залучення студентів до оновлення освітньої програми та формалізувати механізм внесення пропозицій від здобувачів вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Під час експертизи було встановлено, що на ОП «Туризм» здобувачі мають можливість вносити свої пропозиції та скарги через анкетування та неформальне спілкування. В Хмельницькому національному університеті процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюється низкою Положень. Перегляд освітньої програми заплановано після першого випуску здобувачів вищої освіти (перший випуск планується у грудні поточного року). Однак, при проектуванні ОП «Туризм» другого рівня вищої освіти були задіяні здобувачі вищої освіти з першого рівня спеціальності 242 «Туризм», що підтвердили безпосередньо студенти та аналіз протоколів засідання кафедри. Під час експертизи було виявлено, що стейкхолдери також були залучені до проектування ОП. За результатами всіх зустрічей експертна група дійшла висновку, що в ХНУ сформована культура якості вищої освіти. Загалом восьмий критерій на ОП «Туризм» відповідає рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Зазначено, що права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу в ХНУ, основні внутрішні нормативно-правові акти, знаходяться у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО (<https://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?l=0&t=60>). На офіційному веб-сайті є повна інформація про ОП (<https://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?l=0&t=50&p=4&f=%D0%9C>), є силабуси по кожній дисципліні в системі Moodle, що підтвердили студенти при інтерв'ю. Додатково, на офіційному сайті ХНУ є актуальна інформація щодо заходів, конференцій, в цілому новин ВНЗ, до якої мають доступ усі зацікавлені особи. Є субсайти, що відповідають підрозділам/факультетам/лабораторіям, де можна знайти повну та актуальну інформацію (відділи та підрозділи – <https://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?l=0&t=3&p=4>, факультети – <https://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?l=0&t=3&p=3>, наукові лабораторії, центри – <https://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?l=0&t=2&p=9>). Під час спілкування зі здобувачами вищої освіти та науково-педагогічними працівниками було виявлено, що правила і процедури є доступними та їх дотримуються під час реалізації ОП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Під час зустрічей підтверджено, що з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін, проекти ОП розміщені на сайті факультету за посиланням (<https://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?l=0&t=50&p=4&f=%D0%9C>). Окрім іншого, під час інтерв'ю з стейкхолдерами та студентами, було виявлено, що спілкування відбувається в тому числі через інші комунікаційні канали (месенджери, соц. мережі тощо).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Під час спілкування зі стейкхолдерами було виявлено, що інформація щодо освітньо-професійної програми наведена на офіційному веб-сайті є точною, коректною та зрозумілою для стейкхолдерів. Зазначена інформація в повному обсязі задовольняє вимогу поінформованості щодо вступу на обрану програму, цілей, очікуваних результатів та освітніх компонентів (<https://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?l=0&t=50&p=4&f=%D0%9C>). Також є каталог вибіркових дисциплін у відкритому доступі (<https://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?l=0&t=52>)

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

1. У ХНУ на належному рівні здійснюється робота щодо забезпечення публічності інформації, пов'язаної з організацією освітнього процесу. 2. Постійне оновлення веб-сайту ХНУ. 3. Своєчасне оприлюднення на веб-сайті інформації щодо освітньо-професійної програми. 4. Уся інформація структурована логічно та послідовно. 5. Наявні додаткові веб-ресурси, що інформують зацікавлених осіб щодо заходів, новин, публікацій тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

-

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП "Туризм" в контексті Критерію 9 відповідає встановленим вимогам. Інформація про ОП оприлюднена в повному обсязі та логічно структурована. Всі веб-сервіси оновлюються та актуалізуються регулярно. Злагоджена мережа веб-сервісів забезпечує прозорість та публічність освітнього процесу. Під час інтерв'ю зі здобувачами вищої освіти було зазначено, що всі комунікаційні канали працюють та сприяють реалізації освітнього процесу. Окрім обов'язкових сервісів, є додаткові, що забезпечують максимальну інформативність. З огляду на сильні сторони, ОП "Туризм" за критерієм 9 відповідає рівню А.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

-

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

B

Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	A
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	A
Критерій 6 . Людські ресурси	B
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9 . Прозорість та публічність	A
Критерій 10 . Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Зеленська Олена Олександрівна

Члени експертної групи

Балджи Марина Дмитрівна

Касенкова Катерина Віталіївна